Hohenzollernii și sportul

Drumul urmat de dinastie, din ziua în care primul Hohenzollern debarca la Turnu-Severin cu un cufăr prăpădit în care avea câteva primeneli și pînă la plecarea lui Mihai de Hohenzollern-Sigmaringen cu trenul doldora de bogății, pare de necrezut. Și totuși acest drum al înavuțirii fără de scrupule a fost parcurs și este astăzi cunoscut etapă cu etapă.

Sub domnia lui Carol al II-lea, a cărui ambiție de a figura pe lista celor mai mari bogătași ai lumii, s-a realizat din plin, cu concursul interesat al veroșilor politicieni burghezi, fericiți că se pot alege cu cîte o firimitură (de milioane) din sardanapalicul ospăț regal, drumul amintit a atins culmi ametitoare.

Cine a fost și cu ce a înnobilat țara Carol al II-lea, se știe prea bine. „Protector" al tuturor activităților cu caracter politic, social, economic și cultural, lingușit și ajutat de curteni și de politicieni ce vînau ciolanul puterii — el a profitat din plin și a încurajat desmățul politicianist pentru a se chivernisi, folosind practici și sisteme în fața cărora pălesc și cei mai temuți gangsteri americani. Nici fantezia cea mai bogată nu poate ajuta la descrierea amănunțită a matrapazlîcurilor comise de regele-sperțar. Nici un domeniu de acțiune n-a scăpat pustiitoarei pofte de aur a nesățiosului

Cressus modern. Oțelul, petrolul, cărbunele, lemnul, zahărul, industria textilă, într-un cuvînt toate bogățiile Romîniei se vărsau, aidoma unui uriaș fluviu, în caseta regală, de unde fără răgaz lunau drumul marilor bănci occidentale pentru a fi transformate în munți de aur, pachete de acțiuni sau valori. Rockfeller, Ford, Carnegie sau alți magnați ai finanței, miliardari între miliardari, pe care Carol al II-lea se ambiționa să-i întrecă, n-au fost desigur niște mielușei. Aurul strîns de ei este pătat de sîngele robilor cărora le-a fost smuls. Acești magnați ai marelui capital aveau însă uneori — fie din scopuri publicitare, fie în urma cosmaturilor care-i torturau noaptea — accese de generozitate și-și legau numele de unele acțiuni cu caracter filantropic.

Ei bine, Carol al II-lea n-a dat niciodată o lețcaie nimănui. Caseta sa personală a rămas totdeauna neatinsă. Dacă numele său a fost vreodată legat de patronarea unor acțiuni cu așa-zis caracter obștesc, aceasta a fost numai opera camarilei regale, care știa la fel de bine să-și lingușească stăpînul și să-și procure fonduri numai de pe spinarea cetățeanului de rînd, a umilului contribuabil, căruia perceptorul era gata în orice clipă să-i scoată boarfele la mezat.

Carol al II-lea se interesa firește și de sport, activitate în față pe vremea predecesorului său, dar care își croia drum în preocupările tinerețului epocei sale.

El figura în fruntea a numeroase comitete, comîții și comisiuni sportive ,pe care nu s-a grăbit vreodată să le sprijine. Dimpotrivă. Obliga pe cei din anturajul său sportiv, mari latifundiari, bancheri sau industriași să suporte cheltuieli, care pentru bine garnisita casetă regală ar fi fost o bagatelă.

Carol al II-lea înnobilase în postul de conducător al sportului (președinte al U.F.S.R.) pe Georges Plagino — un boier de os domnesc — cu mare trecere la curte. Bizuindu-se pe relațiile sale, Georges Plagino își va din cînd în cînd inima în dinți și în vizitele sale la palat cerea regelui să subvenționeze o oarecare acțiune sportivă.

De fiecare dată cînd aducea vorba de bani, regele se înfuria și după cum mărturisea plin de amărăciune Plagino apropiaților săi — îl concedia ca pe un simplu valet. Dacă n-ai bani — striga Carol — să iei de la d-alde Chrissovelloni, Blank, Cantacuzino, Bragadiru. Și te poftesc să nu-mi peri mie.

Plagino se executa. Dacă reușea să înduplece pe vreunul din marii rechini ai finanței, lucrurile se aranjau pentru un timp. De nu, proiectele unor entuziaști promotori ai sportului rămîneau înmormîntate în cartoane sau, așa cum s-a întîmplat în repetate rînduri, se institua penibila și degradanta pantahuză: listele de subscripție publică.

Cei mai vîrstnici își pot aminti fără prea mare efort de refuzul regelui de a sprijini participarea unor talentați sportivi la unele competiții internaționale de mare prestigiu. Romînia nu și-a putut trimite pe sportivii săi cei mai valoroși la Olimpiada din 1932, unde singurul romîn prezentat la proba de bob (Papană) s-a deplasat pe cheltuiala proprie, iar la Berlin (1936) unde participarea romînilor a fost ceva mai numeroasă, deplasarea a fost sprijinită exclusiv din rațiuni politice, de guvern, care voia în acest fel să-i fie pe plac lui Hitler.

Zgîrcenia regală devenită la vremea ei proverbială a făcut ca în întreaga țară bazele sportive mai bine utilate să poată fi numărate pe degetele unei singure mîini, restul fiind construite din strădania unor sinceri iubitori ai sportului, sau în cele mai multe cazuri de potentați amatori de publicitate.

Carol al II-lea era mare amator de turf, fiind atras mai puțin de pasionanta întrecere de pe pistă și mai mult de posibilitatea ce o întrezărise de a-și augmenta de aci veniturile. Cutiile grajdurilor regale ieșeau în mod necondiționat victorioase în cele mai importante curse, cu binevoitoarea îngăduință a celorlalți concurenți, care se lăsau cu plăcere tunși ca și la pokerele la care erau uneori invitați de rege sau de mîna sa dreaptă, generalul Gabriel Marinescu.

Dar apropos de Gabriel Marinescu. „Împăratul" cum i se spunea pentru puterea discreționară cu care opera în numele și în folosul marelui său patron, l-a pus pe rege într-o mare încurcătură izvorîtă dintr-o problemă... sportivă. Iată ce s-a întîmplat: Gabriel Marinescu fusese „ales" președinte al clubului „Venus" pe care avea ambiția să-l facă prin orice mijloace cel mai puternic din țară. De posibilități nici vorbă. Numai că interesele clubului Venus erau în contradicție cu cele ale federației de fotbal, al cărei președinte era politicianul V. V. Tillea, protejatul lui Vaida Voevod, care-l protăpise și în consiliul de administrație al unor mari întreprinderi de exploatare forestieră, din ale cărei beneficii grase se înfrupta din plin și regele.

Gabriel Marinescu tare pe poziție, ca de obicei, și știind că regele nu-i va refuza nimic, a dezlănțuit atacul împotriva conducerii federației de fotbal, căreia voia să i se substituie. La început, V. V. Tillea s-a cam

speriat, dar mizînd pe poșta de arginți a regelui și-a permis cu prilejul unei audiențe să-i amintească în mod protocolar că eventuala sa plecare de la federația de fotbal ar putea avea unele neplăcute repercusiuni în afacerile în care erau amîndoi angajați, lucru pe care s-a grăbit să-l confirme și Vaida-Voevod, sfetnic de nădejde al Coroanei.

Nevoind să-l supere pe Gabriel Marinescu, unul din susținătorii cei mai zeloși ai veniturilor regale și în același timp cunoscînd susceptibilitatea protejatului lui Vaida Voevod, regele avu o clipă de inspirație și dintr-o lovitură ținti în plin în doi țepuri.

— Dumneata, Tillea, vei lăsa ca de fotbal să se ocupe Gavrilă — înțelegi că vreau să-i fac acest hatîr.

— Majestate, încercă să îngăime V. V. Tillea, dar acest lucru ar însemna...

— N-ar însemna — i-o reteză scurt Carol al II-lea — decît că pentru dumneata vizez ceva mai de soi. Ce-ai spune, de pildă, ca V. V. Tillea să fie ministrul meu plenipotențiar și ambasador al Romîniei la Londra?

Ploconindu-se pînă la pămînt, prada unei nemărginite emoții, Tillea părăsi sala de audiențe fără să mai rostească o vorbă. Ar fi fost de altfel inutil, fiindcă o cît de mică tentativă de împotrivire l-ar fi costat scump. Așa s-a făcut că înaltul post diplomatic, în care strălucise cîndva Titulescu, a încăput pe mîini nevolnice.

Dar nu numai Carol al II-lea „acordase" înalta sa protecție sportului. Și alte vlăstare ale familiei regale se înnobilau cu această îndeletnicire spectaculară.

Unul dintre acestea era prințul Nicolae, fratele lui Carol, care se asemăna cu ilustrul său frate, avînd aceiași caracter impulsiv, arțăgos, arogant.

Cei mai vîrstnici își amintesc, și nu fără profund dezgust, de tupeul acestui prinț degenerat, în urma consumului exagerat de băuturi alcoolice, de scandalurile pe care le provoca luînd la bătaie cetățeni pașnici, s-au strivindu-i ca pe muște sub roțile automobilului său pe care-l conducea cu nebunească viteză pe arterele cele mai aglomerate ale Capitalei.

„E cam zmintit prințul", își spuneau pictonii mai temători, în timp ce alții mai dîrzi îndrăzneau chiar să-l înfrunte. Dar ce folos? Orice timidă încercare de protest atrăgea de la sine buclucuri, procese de ultraj soldate întotdeauna cu condamnarea... victimei.

Mare senzație a stîrnit la vremea sa incidentul pe care Nicolae l-a avut cu un lăptar al cărui faeton îl răsturnase în goana mașinii.

Enervat la culme de faptul că în ciocnirea cu un pîrlit de faeton cu un cal putere o aripă a limuzinei sale de 100 HP se zgîriase, Nicolae s-a repezit la lăptar și a început să-i care la pumni cu nemilnita. Neștiind cu cine are de-a face, lăptarul a răbdat cît a răbdat și cînd a ripostat așa cum se pricepea, cu o lovitură nu tocmai reglementară (medicii au constatat mai tîrziu că era cam cu o palmă mai jos de centură), prințul Nicolae se zvîrcolea schimonosit de durere lîngă bordura trotuarului.

Lăptarul a fost bineînțeles arestat și condamnat, cum spunea el mai tîrziu ziariștilor, pentru delictul de... „les majestic". Ziarele s-au ocupat pe larg de acest penibil și compromițător incident, soldat de asemenea și cu condamnarea unor ziariști, care își permiseseră să înfiereze purtarea „Alteței Sale".

Recidivist în materie de huliganism, Nicolae n-a ezitat să se dea în spectacol și cu prilejul unei curse de automobile la care participau și oaspeți de peste hotare.

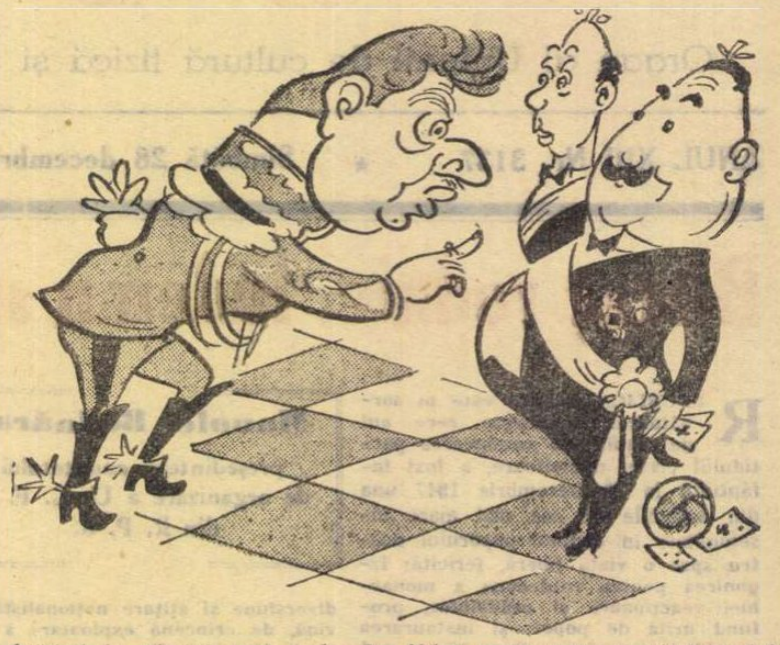

Apărînd la startul unei probe de viteză pe circuit cu o superbă mașină — comandă specială — prințul Nicolae, bine afumat și pus pe hartă, ca de obicei, n-a fost mulțumit de mecanicul său care-i pusese mașina la punct. Spre înmărmurirea celor prezenți, de față fiind și cîțiva concurenți din străinătate, printre care automobiliști de mare prestigiu, prințul Nicolae i-a zmuls din mînă mecanicului o cheie franceză și a început să-l lovească în mod bestial peste față. Cu mare greutate mecanicul grav rănit, cu maxilarele zdrobite, a putut fi scăpat din mîinile agresorului. Ziarele din țara noastră au ținut sub tăcere acest rușinos act huliganic, dar în unele ziare maghiare, germane și elvețiene faptul a fost comentat cu lux de amănunte.

Cît privește pe ultimul dintre Hohenzollernii romîni, Mihai, care purta tara unor degenerescențe ereditare, șters, lipsit de personalitate și de inițiativă, el s-a dovedit în toate împrejurările o marionetă în mîinile politicienilor. De sport nu-i pasă, manifestînd și față de această activitate, care oricum, poate trezi entuziasmul și interesul unui tînăr, aceeași bolnăvicioasă indiferență.

Pentru a primi o educație pasămite democratică, lui Mihai i s-au adus cîțiva tineri de aceeași vîrstă — selecționați cu multă diplomație de către camarilă — cu care urma cursurile unei școli ad-hoc. Totul era de așa manieră regizat că Mihai — parcă se putea altfel — să promoveze la toc de frunte, obținînd note mai bune decît ale colegilor săi mai înzestrați și mai silitori. Același lucru se petrecea la orele de educație fizică. Atunci cînd se organizau concursuri de atletism sau de călărie, colegii lui Mihai se lăsau cu regularitate întrecuți ca să-i fie pe plac. Cînd erau numai între ei însă, lucrurile se schimbau — erau parcă mai bine dispuși și concurînd la adevărata lor valoare, obțineau rezultate mai bune, spre uimirea liotei de profesori slugarnici...

. . . . . .

Peste toate acestea — oameni și fapte — s-a așternut de mult obroc al uitării.

Nu trebuie însă să le uităm.

Aducîndu-ne aminte de ele sorbim cu mai mult nesaț aerul proaspăt, curat, al noilor făgașuri de viață cucerite de poporul nostru.

S. MASSLER

IN CINSTEA CELEI DE A 10-A ANIVERSĂRI A REPUBLICII

1947 — 1957

În aceste zile, sportivii — tineri și virstnici — din întreaga țară au sărbătorit și sărbătoresc cea de a X-a aniversare a Republicii Populare Romîne prin numeroase competiții, la care participă cu tot entuziasmul.

CONCURS DE HALTERE LA ORADEA...

În sala Dinamo s-au întîlnit în prezența unui public numeros, cei mai buni halterofili din Oradea și Timișoara. Rezultatul final: 12—12.

Primul loc, în ordinea categoriilor, a fost ocupat de Iosif Olah (Oradea), Ion Birău (Timișoara), Gh. Mititelu (Timișoara), Iosif Mihalea (Oradea), Alex. Nicolau (Timișoara), Augustin Culici (Oradea) și Andrei Vagner (Timișoara).

...ȘI LA PLOEȘTI

Halterofilii din Ploești și Cîmpina au reușit să realizeze 22 recorduri regionale și personale. În formă deosebit de bună s-au prezentat Alexandru Cristea, Mihai Chirilă, Emanoil Dumitrescu (în vîrstă de 50 ani), Lorin Stănescu, Gh. Olteanu, Ovidiu Turlea, Adrian Barbu și Mircea Budeanu — ultimii trei în etate de 17 ani.

TREI COMPETIȚII IN RAIONUL ARAD

Comitetul de organizare a U.C.F.S. raionul Arad a organizat întreceri de tenis de masă, șah și popice. La tenis de masă primul loc pe echipe a revenit colectivului Înfrățirea „A. Șaguna": la popice a învins formația din Curtici, iar la șah cel mai mare punctaj a fost realizat de Victoria Frumușeni. În clasamentul general, la cele trei sporturi, primul loc l-a ocupat sportivii de la Victoria Frumușeni urmați în ordine de Stăruința Dorobanț, Curtici și Înfrățirea „A. Șaguna".

INTERESANT CONCURS DE TIR

Comisia de tir a regiunii Craiova a organizat un interesant concurs la care au participat aproape 30 de trăgători din 10 raioane. În mod deosebit s-a remarcat trăgătorul Mișu Pislaru (Craiova) care a și cîștigat „Cupa 30 Decembrie". O frumoasă comportare au avut și Elena Dumitrescu (Balș), Victor Bărbulescu (Caracal), D. Stavarache (Craiova), Aurelia Aricu (Strehaia) și Maria Nica (Craiova), care au obținut rezultate promițătoare

POPICARII BUCUREȘTENI ȘI CONTINUĂ DISPUTA

În manșa a 5-a, desfășurată pe arena Progresul Gospodării, cel mai bun procentaj a fost obținut de Mihai Dumitrescu (Flamura roșie M.I.A.) - 421 p.d., urmat de Nic. Saenco (Energia I. O. R.) 411 p.d. și Const. Constandache (Energia I.O.R.) 393 p.d. În clasamentul general continuă să conducă maestrul sportului Alexandru Andrei, urmat de Tr. Mihăilescu și Nic. Șerbănescu.

O GALA PENTRU TINERI BOXERI...

...a organizat colectivul sportiv Energia Bloc Ulei în sala cantinei rafinăria 3 Teleajen. Din cei 18 tineri boxeri s-au remarcat V. Barbu, C-tin Manole, Marin Pîrvu și Dumitru Vînjioc.

CONTINUA ÎNTRECERILE DE HANDBAL REDUS

Sala Floreasca din Capitală va găzdui luni după amiază interesante partide de handbal redus. Iată programul: ora 15: Energia Baza 1-Progresul Steagul Roșu (feminin) ,ora 16: Locomotiva G. N.-Știința I.C.F. (feminin), ora 17 meciul pentru desemnarea locurilor 3 și 4, iar la ora 18 meciul decisiv pentru cîștigarea „Cupei 30 Decembrie".

A ÎNCEPUT FINALA COMPETIȚIEI ȘCOLARE DE BASCHET

Primele întreceri din cadrul „Cupei 30 Decembrie", competiție organizată pentru baschetul școlar din întreaga țară, au început ieri în sala Dinamo. În cadrul jocurilor finale la care participă cu mult peste 100 de tineri și tinere baschetbaliste s-au desfășurat, pînă la ora închiderii ediției noastre, doar două partide: Timișoara — Rîmnicu Vîlcea, la băieți, încheiată cu victoria primei reprezentative școlare la scorul de 51—37 (26—18) și Focșani — Cluj, la fete, care a revenit primei formații cu scorul de 25—21 (9—8). În continuare a început al treilea meci, cel dintre echipele masculine din Tg. Mureș și Iași. Reprezentanții sportului școlar mureșean au lăsat chiar de la început o foarte bună impresie datorită unui joc valoros. (După 5 minute ei conduceau cu 15—0). Finala competiției școlare de baschet continuă azi și mîine de la ora 9 în aceeași sală Dinamo.

COMPETIȚII STUDENȚEȘTI

Consiliul U.A.S. București organizează numeroase competiții. Astfel în sala stadionului Tineretului se desfășoară azi și mîine ultima etapă a campionatului studențesc de gimnastică; în sala facultății de Științe Juridice se vor desfășura tot în aceste zile întrecerile de tenis de masă și haltere, iar în sala Institutului Politehnic (303) vor avea loc ultimele jocuri din cadrul competiției de volei.